

Bírálati szempontok PhD-disszertációk opponensei számára

SZE ÁJDI

Az doktori (PhD) fokozat megszerzésének egyik alapvető feltétele az önálló kutatáson alapuló, új tudományos eredményeket bemutató doktori értekezés elkészítése. A disszertációk tárgyilagos megítélését segíti, ha a bírálatok egységes szempontok figyelembe vételével készülnek el. Kérjük ezért az értekezések bírálóit, hogy véleményük kialakításakor az alábbi kérdések megítélésére térjenek ki, és bírálatukban egyértelműen ismertessék az ezekre adott válaszukat:

1. *Aktualitás.* – Időszerű-e a dolgozat témája a tudományos kutatások mai kontextusában és/vagy a jogfejlődés jelenkori állapotában? A választott témakör várhatóan tudományos érdeklődésre tart-e számot?
2. *Szerkezet.* – Megfelelő-e a dolgozat szerkezeti felépítése, logikus-e a fejezetek felépítése, indokolható-e az egyes részek arányai?
3. *Szakirodalom feldolgozása.* – Ismeri-e a jelölt a téma kutatásának aktuális eredményeit? A disszertáció áttekinthetően és összefoglaló jelleggel tartalmazza-e, illetőleg kritikailag feldolgozza e ezeket? Megfelelően megjelöli-e a szerző a forrásait?
4. *Módszerek.* – Indokoltnak és korszerűnek tekinthető-e a jelölt által alkalmazott vizsgálati módszerek? Helyesen alkalmazza-e a szerző ezeket?
5. *Saját eredmények.* – Világosan elkülöníthető-e, mit tart a jelölt saját tudományos eredményének? Ezek a tézisek helytállóak és új eredménynek tekinthető-e? Kérjük, a bírálatban ezt minden tézis esetén egyértelműen jelölje.
6. *Kérdések.* – A bíráló intéz-e kérdéseket az értekezés egészével vagy egyes részleteivel kapcsolatosan a jelölthöz? (Ezekre a jelölt a védésen válaszol.) Mindenképp írja le azokat a kérdéseit, melyek az Ön által vitatott eredményekre vonatkoznak, de kiegészítő információkat is kérhet.
7. *Nyelvezet.* – Mennyire érthető a disszertáció nyelvezete? Megfelelő technikai megoldásokat (fejezet-számozást, ábrákat, diagramokat, esetleg képleteket) alkalmaz-e a jelölt?
8. *Összesített vélemény.* – A bírálat végén kérjük, nyilatkozzon arról, hogy az értekezést alkalmasnak tartja-e a nyilvános vitára, és javasolja-e a doktori fokozat odaítélését?